

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

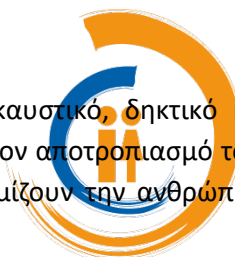
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο Αϊνστάιν αναζητάει το νόημα της ζωής, αναγνωρίζοντας αρχικά σε αυτήν αδιαπραγμάτευτη αξία. Θεωρεί πως η ανθρώπινη ύπαρξη νοηματοδοτείται καθημερινά μέσα από τη συνύπαρξη με οικείους και μη. Η αποδοχή διαφορετικών ιδανικών από τον καθένα επιτρέπει στον συγγραφέα να περιφρονεί την ευκολία και την ευτυχία ως καθημερινές επιδιώξεις. Αντίθετα, καταξιώνει την Αλήθεια, την Καλοσύνη, την Ομορφιά και την αδελφότητα με την ομήγυρή του ως προσωπικά του ιδανικά. Υμνεί τη δύναμη της ανθρώπινης προσωπικότητας υπέρ της επίτευξης του ευγενούς και του θείου. Για αυτό εκφράζει την απέχθειά του για τους πολεμοχαρείς και τον πόλεμο, τονίζοντας την ανάγκη κατάργησής του. Καταλήγει αρνούμενος απόλυτα να συμμετέχει στον παραλογισμό του πολέμου και αποδίδοντας την απώλεια του μεγαλείου του ανθρώπου στην διαφθορά των εθνών από τα συμφέροντα με την αρωγή των φορέων αγωγής. [λέξεις 129]

B1. Το πολυτιμότερο πράγμα στη μεγαλοπρέπεια της ανθρώπινης ζωής [...] είναι το δημιουργικό και ευαίσθητο άτομο, η προσωπικότητα. Η δημιουργικότητα του ανθρώπου γίνεται εμφανής σε κάθε περίπτωση της ζωής του, στην οργάνωση της καθημερινότητάς του, στις σχέσεις που αναπτύσσει με τους άλλους, στον ζήλο του για την εργασία του. Η ευαισθησία εκφράζεται μέσα από την αγάπη για τον συνάνθρωπο, την κατανόηση για τις δυσκολίες του άλλου, τον σεβασμό, την ευγένεια και την ανθρωπιά. Αποδεικνύει λοιπόν το μεγαλείο της ζωής ο άνθρωπος, όταν δεν καταδέχεται να την ευτελίσει συμπεριφερόμενος ως υπάνθρωπος, όταν επιμένει να τη ζει με βαθιά εσωτερική ποιότητα και βαθύτερη ακόμη συστολή. [λέξεις 100]

B2. Το ύφος του Αϊνστάιν στο συγκεκριμένο απόσπασμα είναι καυστικό, δηκτικό και ειρωνικό. Επιδιώκει να καταστήσει καταφανή την απέχθειά του και τον αποτροπιασμό του, την απόλυτη περιφρόνησή του, για όλους εκείνους που υποβαθμίζουν την ανθρώπινη ύπαρξή τους σε άθυρμα του μιλιταριστικού συστήματος.

B3. α) Ο συγγραφέας με τη χρήση της παύλας επιδιώκει να διευκρινίσει, να εξηγήσει ποιοι είναι οι καθημερινοί στόχοι του σύγχρονου ανθρώπου. Η διευκρίνιση αυτή είναι συμπληρωματική · πρόκειται για ένα σχόλιο που φωτίζει ακόμη περισσότερο το θέμα, ωστόσο είναι δευτερεύουσας σημασίας και θα μπορούσε να παραλειφθεί.

β) Με τη χρήση του θαυμαστικού ο συγγραφέας επιδιώκει να εκφράσει το θαυμασμό, την απορία και τον σκεπτικισμό του για την ασυνήθιστη κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι άνθρωποι, θνητοί όντας, την εφήμερη δηλαδή ζωή τους, της οποίας το σκοπό τις περισσότερες φορές αγνοούν.

B4. Ο Αϊνστάιν εναλλάσσει το α' ενικό με το γ' ενικό πρόσωπο για να υπογραμμίσει την απόλυτη αντίθεσή του με όσους υπηρετούν τον πόλεμο και με τον ίδιο τον πόλεμο. Χρησιμοποιεί γ' ενικό [στο σημείο «Όταν ένας άνθρωπος μπορεί και ευχαριστιέται ... για να στηρίζεται.»], όταν αναφέρεται σε όλους εκείνους που υποτάσσονται στο στρατοκρατικό σύστημα. Διαχωρίζει με έμφαση την προσωπική του στάση απέναντι στον πόλεμο, εκφράζοντας την απέχθειά του για αυτόν, χρησιμοποιώντας α' ενικό πρόσωπο [στο σημείο «-πόσο τα απεχθάνομαι! Θεωρώ ... απεχθή επιχείρηση.»]. Επίσης, χρησιμοποιεί α' ενικό πρόσωπο στα σημεία: «Αλλά και πάλι, η γνώμη μου..., που πιστεύω ότι ...και τον Τύπο.» για να εκφράσει την προσωπική του άποψη για το ανθρώπινο είδος και το ολίσθημά του στον πόλεμο. Γενικότερα, με τη χρήση α' ενικού προσώπου επικρατεί ο προσωπικός τόνος και τα λεγόμενα του συγγραφέα αποκτούν εξομολογητικό χαρακτήρα. Η εναλλαγή α' ενικού και γ' ενικού προσδίδει στο κείμενο αμεσότητα, ζωντάνια και παραστατικότητα.

B5. Στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου ο Αϊνστάιν διατυπώνει την άποψη ότι μεγαλοπρέπεια και νόημα στην ανθρώπινη ζωή δίνει η ίδια η προσωπικότητα του ανθρώπου, που έχει την δυναμική να επιτύχει το ευγενές και το θείο. Όταν όμως ο άνθρωπος χάνει την προσωπικότητά του και καταλήγει να συνιστά μέρος μιας αγέλης, τότε αποκτηνώνεται πνευματικά και συναισθηματικά. Στην πέμπτη παράγραφο συνεχίζει την αναφορά του στην αποκτήνωση του σύγχρονου μαζοποιημένου ανθρώπου εστιάζοντας στην κτηνωδία του πολέμου και στον απανθρωποποιημένο πολεμοχαρή, εκφράζοντας ταυτόχρονα και την απόλυτη απέχθειά του. Οι δύο παράγραφοι, λοιπόν, έχουν σχέση επεξήγησης, αφού στην πέμπτη γίνεται αναφορά και εστίαση στον πόλεμο, σε μία συγκεκριμένη, ειδικότερη – από τις πολλές - έκφανση της ανθρώπινης αποκτήνωσης (τέταρτη παράγραφος).

B6.

αντικειμενική ≠ υποκειμενική
επιφανειακή ≠ ουσιαστική
αποκτηνωμένο ≠ ευγενές
μάστιγα ≠ ευτύχημα
καταργηθεί ≠ θεσμοθετηθεί

Γ.

Φίλες και φίλοι,

Η Βουλή των εφήβων αποτελεί θεσμό βαθύτατα δημοκρατικό... Προσφέρει το βήμα στη γενιά μας να διατυπώσει την κριτική της για την υπάρχουσα πραγματικότητα και να εκφράσει τα οράματά της για την βελτίωσή της. Με τον ιδεαλισμό και τον νεωτερισμό της καλείται να καλλιεργήσει την ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον, προσδοκία που φαίνεται να αποτελεί το μεγάλο ζητούμενο της σύγχρονης εποχής, που ο πλανήτης κατατρώχεται από πολέμους, βία και ανισότητα. Δεδομένης της διεθνούς αυτής πραγματικότητας κρίνεται αδήριτη η ανάγκη εμείς οι νέοι να αγωνιστούμε για την επίτευξη ενός υγιούς διεθνισμού και να προσδιορίσουμε τις προϋποθέσεις που οφείλουν να πληρούνται υπέρ του σκοπού αυτού.

Ζητούμενο 1: Γιατί οι νέοι είναι αναγκαίο να αγωνιστούν για έναν υγιή διεθνισμό;

❖ **Οι νέοι οφείλουν να αγωνιστούν για την επίτευξη ενός υγιούς διεθνισμού για να περιοριστούν τα αρνητικά φαινόμενα που επικρατούν στις σχέσεις μεταξύ των λαών σε όλον τον πλανήτη. Πιο συγκεκριμένα καλλιεργείται η ελπίδα ότι:**

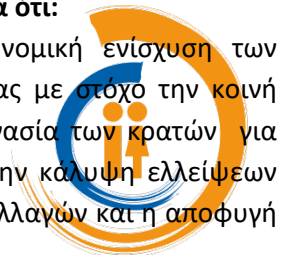
➔ **σε οικονομικό επίπεδο** : θα περιοριστούν η εκμετάλλευση των αδυνάτων από τους ισχυρούς, ο σκληρός οικονομικός ανταγωνισμός μεταξύ των κρατών που απορρέει από τη μεγιστοποίηση της δύναμης του κεφαλαίου και τη συγκέντρωση του πλούτου στους λίγους, η άνιση κατανομή του πλούτου στον πλανήτη και το ολοένα διευρυνόμενο χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών, η φτώχεια και η εξαθλίωση του Τρίτου κόσμου, η οικονομική εξάρτηση των αδυνάτων από τους ισχυρούς.

➔ **Σε πολιτικό επίπεδο:** θα εξαλειφθούν η διεθνής τρομοκρατία, η κατίσχυση των πολιτικών επιλογών των οικονομικά ισχυρών κρατών που επιβάλλει την υποχωρητική και «άψογη» στάση των αδυνάτων, το ψυχροπολεμικό κλίμα, ο πόλεμος, η επεκτατική πολιτική και οι προκλήσεις, ο κίνδυνος δημιουργίας μιας ισχυρότατης υπερσυγκεντρωτικής διεθνούς εξουσίας.

➔ **Σε πολιτισμικό επίπεδο:** θα περιοριστούν η πολιτισμική σύγκρουση μεταξύ των λαών που οδηγεί σε κατάφωρη προσβολή της κουλτούρας και της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας του ενός από τον άλλον, ο κίνδυνος αλλοίωσης της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας των ανίσχυρων λαών εξαιτίας της επικράτησης των πολιτισμών των ισχυρών.

❖ **Από την άλλη, οι νέοι οφείλουν να αγωνιστούν για την επίτευξη ενός υγιούς διεθνισμού για να εξομαλυνθούν και να εξανθρωπιστούν οι σχέσεις μεταξύ των λαών σε όλον τον πλανήτη. Πιο συγκεκριμένα καλλιεργείται η ελπίδα ότι:**

➔ **σε οικονομικό επίπεδο:** θα επιτευχθούν η οικονομική ενίσχυση των αναπτυσσόμενων χωρών, η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με στόχο την κοινή άνοδο του βιοτικού επιπέδου, η γενικότερη συνεργασία των κρατών για την αντιμετώπιση του ενεργειακού προβλήματος, την κάλυψη ελλείψεων πρώτων υλών, κ.ά., η δυνατότητα οικονομικών συναλλαγών και η αποφυγή

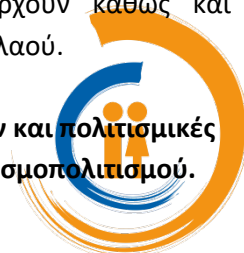
του ανταγωνισμού μεταξύ των χωρών, η διεθνοποίηση εμπορίου και η άρση οικονομικών φραγμών, η διευκόλυνση της εύρεσης εργασίας με την εύκολη διακίνηση του εργατικού δυναμικού από χώρα σε χώρα και η ύπαρξη διεθνούς εργασιακού δικαίου.

- **Σε πολιτικό επίπεδο:** θα εξασφαλιστούν η ειρήνη, η αγάπη και η συναδέλφωση των λαών, η αποτελεσματική λειτουργία των υπερεθνικών οργανισμών, όπως Ο.Η.Ε., δικαστήριο της Χάγης κ.ά. υπέρ της ειρήνης, η ύπαρξη δομών διεθνούς δικαιοσύνης, με οικουμενικό, κοσμοπολίτικο χαρακτήρα, οι ευκαιρίες οικοδόμησης ενός ανθρωπινότερου και δημοκρατικότερου πλανήτη με αίσθημα συλλογικότητας και παγκόσμιας ευθύνης, η συνεργασία για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προβλημάτων όπως η αποπυρηνικοποίηση, το οικολογικό, τα ναρκωτικά, η πείνα και οι αρρώστιες των πολιτών του Τρίτου Κόσμου κ.ά.
- **Σε κοινωνικό επίπεδο:** θα επιτευχθεί η ομαλή συνύπαρξη των διαφορετικών εθνοτήτων στα πλαίσια των πολυπολιτισμικών κοινωνιών, η διαμόρφωση μιας παγκόσμιας συνείδησης ανθρωπιστικού - φιλελεύθερου-πλουραλιστικού χαρακτήρα που θα θεμελιώνεται στο σεβασμό, την ειλικρίνεια, την αγάπη, την κατανόηση, την ανθρωπιά, ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείματος ή άλλου ιδιαίτερου χαρακτηριστικού τους.
- **Σε πολιτισμικό επίπεδο:** θα διαμορφωθούν ευνοϊκές συνθήκες υπέρ της διαπολιτισμικής προσέγγισης, της γόνιμης και δημιουργικής ανταλλαγής πολιτισμικών αγαθών μεταξύ των λαών μέσα από την ελεύθερη και απροκατάληπτη διακίνηση ιδεών, καλλιτεχνικών και επιστημονικών επιτευγμάτων.

Ζητούμενο 2: Ποιες προϋποθέσεις οφείλουν να πληρούνται υπέρ ενός βαθιά ανθρωπιστικού κοσμοπολιτισμού;

- ❖ **Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη ενός υγιούς διεθνισμού είναι η ύπαρξη πολιτικού ανθρωπισμού.**
  - Να γίνονται σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των λαών.
  - Να προωθείται η διεθνής αλληλεγγύη και συνεργασία.
  - Να επιλέγεται ο πολιτικός διάλογος για την επίλυση των διαφορών μεταξύ των κρατών.
  - Να τηρούνται οι διεθνείς συνθήκες και το διεθνές δίκαιο.
  - Τα ισχυρά κράτη να μην στοχεύουν στην εκμετάλλευση των ανίσχυρων και στην πολιτιστική αφομοίωσή τους.
  - Να διαμορφωθεί ένα διεθνές κοινοτικό δίκαιο, ώστε να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη όλα τα προβλήματα που υπάρχουν καθώς και οι ιδιαιτερότητες της πολιτισμικής φυσιογνωμίας κάθε λαού.

- ❖ **Δεν θα μπορούσε να παραλειφθεί η ανάγκη να εξασφαλιστούν και πολιτισμικές προϋποθέσεις για την επίτευξη ενός βαθιά ανθρωπιστικού κοσμοπολιτισμού.**

- Να συνδεθεί το αίτημα για την ανάπτυξη διεθνιστικού πνεύματος και πρακτικής με μια αντίστοιχη ανθρωπιστική-πλουραλιστική αντίληψη και πρακτική, η οποία, εκτός των άλλων, να προωθεί τη γόνιμη αλληλεπίδραση και επικοινωνία μεταξύ των εθνών και, κατά συνέπεια, τον εμπλουτισμό και την καλλιέργεια των εθνών.
- Να επικρατεί σεβασμός των παραδόσεων, ηθών, εθίμων, αξιών, θρησκευτικών δοξασιών και, γενικά, όλων των στοιχείων που συνθέτουν την ιδιαίτερη φυσιογνωμία και εθνική ταυτότητα κάθε λαού.
- Να συνειδητοποιηθεί ότι κάθε λαός είναι συμπληρωματικός του άλλου και άρα δεν υπάρχει αξιολογική διάκριση μεταξύ τους με βάση το χρώμα, το θρήσκευμα, την καταγωγή ή κάποιο άλλο χαρακτηριστικό τους, αντιθέτως όλοι μαζί συνθέτουν και πλουτίζουν τον παγκόσμιο πολιτισμό

❖ **Τέλος, η παιδεία αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την επίτευξη ενός υγιούς διεθνισμού.**

➔ **Μέσα από τον ανθρωπιστικό της χαρακτήρα:**

- Η παιδεία με τους φορείς της μπορεί να διδάξει τις αρχές της αλληλεγγύης, της κοινωνικής δικαιοσύνης, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στοχεύοντας σε μια ανάπτυξη με ανθρωποκεντρική διάσταση, με σεβασμό στο περιβάλλον, που να αποσκοπεί στην εδραίωση της ειρήνης.
- Να μεταλαμπαδεύσει τους αναγκαίους όρους κοινωνικής ζωής, όπως είναι ο διάλογος, η αμοιβαιότητα, η αλληλεγγύη, η υποχωρητικότητα, το μέτρο, η συνεργασία, καθώς και η αποβολή φανατισμού, δογματισμού, ρατσισμού, σωβινισμού κ.ά.
- Να καλλιεργήσει το πνεύμα, την κριτική σκέψη των πολιτών, τη διάθεση και ικανότητα για ουσιαστική και γόνιμη επικοινωνία και την απόκτηση γνώσεων και την δυνατότητα αξιοποίησης όλων των πηγών πληροφόρησης.

➔ **Μέσα από τον διαπολιτισμικό της χαρακτήρα:**

- Να διαμορφώσει ανθρώπους με γνώση της ιστορίας του τόπου τους και του πολιτισμού τους, με εθνική αυτογνωσία και ισχυρή εθνική ταυτότητα κα συνείδηση.
- Να συμβάλει στην διαμόρφωση διεθνιστικής συνείδησης μέσα από την γόνιμη επαφή με τα αγαθά του πολιτισμού των άλλων λαών.

⇒ Η πολύπλευρη καλλιέργεια των πολιτών τους καθιστά ανοιχτόμυαλους και ανεκτικούς στη διαφορετικότητα των λαών, αντάξιους πολίτες μίας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας.

Φίλες και φίλοι,

Η παγκοσμιοποίηση του πολιτισμού και της οικονομίας είναι νομοτελειακή και θα μπορούσε να αποτελεί μία μεγάλη υπόσχεση για πρόοδο και ευημερία όλων των λαών. Αντιθέτως, ο πλανήτης μας μαστίζεται κυρίως από την ίδια την αδυναμία του ανθρώπου να διαχειριστεί με γνώμονα τον ανθρωπισμό τη δύναμη που του προσφέρουν

οι πολιτισμικές του κατακτήσεις. Εμείς οι νέοι μπορούμε να γίνουμε οι εκφραστές μίας μεγάλης αλλαγής... Μίας αλλαγής που θα καταξιώσει την ειρήνη, που θα αναδείξει την αξία του κάθε ανθρώπου και κάθε λαού, που θα μετουσιώσει την ύπαρξη των λαών σε αρμονική συνύπαρξη!

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΚΑΡΑΠΠΕΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΙΩΤΑ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΛΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

